

zondag 11 augustus

HEERE, hoelang roep ik om hulp (...) en verlost U niet?

Habakuk 1:2

Het zijn roerige tijden waarin de profeet Habakuk leeft. Hij ziet vooral onrecht en geweld bij zijn volksgenoten in Juda. Ze zijn van Gods weg afgeweken. De Babyloniërs zullen komen om Juda namens God te straffen. Habakuk probeert in zijn boek te begrijpen hoe God in dit alles aanwezig is.

Habakuk heeft een 'last', een opdracht van God gekregen om te delen met het volk (vers 1). We gaan de komende dagen luisteren naar Habakuks worsteling met God. 'Waarom is er zoveel onrecht in deze wereld en waarom lijkt het erop dat U niets doet?', vraagt hij. Misschien is dit ook wel onze vraag. Gelukkig hebben we een God die spreekt en we gaan horen hoe God de vragen van de profeet beantwoordt.

Er is niet zoveel veranderd sinds de tijd van Habakuk. Nog steeds is er onenigheid tussen mensen en zijn er dictators die de wet buiten werking stellen. Ik denk aan een land als de Democratische Republiek Congo waar op veel plekken 'het recht nooit meer tevoorschijn komt' (vers 4). Onschuldige mensen slaan op de vlucht voor oorlog en geweld en leven in angst. We weten vaak niet waarom dit gebeurt. We kunnen wel onze vragen bij God brengen. Zullen we dat vandaag doen?

Lezen: Habakuk 1:1-4

Zingen: Psalm 130:1

Op Toonhoogte lied 253:1 en 2

maandag 12 augustus

...Ik breng in uw dagen een werk tot stand dat u niet zult geloven...

Habakuk 1:5

En dan antwoordt God. Hij zál recht doen, maar niet op de manier die Habakuk verwachtte. Wij denken ook vaak te weten hoe de Heere God ons het beste kan helpen. Als we bidden, dan vertellen we Hem hoe Hij het voor ons kan oplossen.

Maar de Heere God gaat Zijn eigen weg. Hij gaat iets doen wat Habakuk niet kan begrijpen. De Heere God gebruikt de Babyloniërs om Juda te straffen. Hoe kan dat? De Babyloniërs zijn wreed en gewelddadig. Ze zullen de Joden deporteren naar Babel (vers 9b). Het enige waarop zij vertrouwen, is hun eigen kracht (vers 11).

Dit gedeelte laat zien dat God recht doet. De goddeloosheid van Juda kan niet ongestraft blijven. Maar hoe zit het dan met de wreedheid van de Babyloniërs? Dat is toch ook niet goed? Daarover later meer.

Als christenen weten we dat God eens alles goed zal maken en dat Zijn recht zal zegevieren. Dat is een troost voor veel broeders en zusters wereldwijd die nu lijden vanwege onrecht, bijvoorbeeld in een land als Egypte. God vergeet hen niet. Zullen wij hen ook niet vergeten? Laten we vandaag bidden voor christenen die vervolgd worden.

Lezen: Habakuk 1:5-11

Zingen: Psalm 130:2 en 4

Op Toonhoogte lied 198

dinsdag 13 augustus

Ik ging op mijn wachtpost staan (...) en keek uit om te zien wat Hij in mij spreken zou...

Habakuk 2:1

Habakuk laat ons zien dat we onze vragen en gevoelens naar God mogen uitspreken. Hij begint met de erkenning dat de HEERE zijn God is (vers 12a). Zijn vragen aan God zijn persoonlijk. Habakuk snapt niet dat God Babel heeft uitgekozen om Juda te straffen. 'U bent toch te heilig en rechtvaardig om aan te zien hoe de Babyloniërs tekeer gaan?', zo vraagt hij in vers 13. En dan vergelijkt Habakuk Babel met een visser die hulpeloze vissen vangt en doodt. De vissen zijn de mensen in Juda (verzen 15-17). Habakuks vraag is van alle tijden: Hoe kan het nu dat de goddelozen kunnen doen wat ze willen? Waarom grijpt U niet in?

Vluchtelingen vanuit Zuid-Soedan die in Oeganda verblijven, stellen die vragen ook. Wat hebben wij gedaan dat dit ons overkomt? Is God ons vergeten? Moeilijke vragen, waar we niet altijd een antwoord op krijgen.

Is Habakuk nu opstandig of verbitterd? Daar lijkt het niet op. Hij heeft gezegd wat hij wilde zeggen en nu wacht hij op Gods antwoord. Hij kijkt en hij wacht. Ook wij mogen al onze zorgen en vragen bij God neerleggen. En dan wachten we in vertrouwen dat God spreekt.

Lezen: Habakuk 1:12-2:1

Zingen: Psalm 130:3

Op Toonhoogte lied 259:1, 3 en 5

woensdag 14 augustus

...maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven.

Habakuk 2:4

Habakuk heeft gekeken en gewacht tot het moment kwam dat God tot hem sprak. De vervulling van deze boodschap kan nog even duren, maar het zál gebeuren.

De kern van dit visioen zien we in vers 4. Er is een contrast tussen de hoogmoedige en de rechtvaardige. Een trots mens (denk ook aan Babel) vertrouwt op eígen kracht en laat God links liggen. Een rechtvaardig mens vertrouwt op God. Ook al zien we nog niet hoe God werkt, toch houden we vast aan Zijn woord.

Gods antwoord aan Habakuk is dat Hij óók de Babyloniërs zal straffen vanwege hun zonde. Vijf keer klinkt er in dit hoofdstuk 'wee hem'. Babel zal niet ontkomen aan Gods recht. We laten dat aan Hem over.

Meer dan 20 jaar geleden vond er een vreselijke genocide plaats in Rwanda. Een miljoen mensen werden uitgemoord. De daders werden gestraft door de rechtbank. Een aantal van de nabestaanden koos ervoor om de daders persoonlijk te vergeven. Dat is nogal wat. Dat kun je alleen doen als je iets hebt begrepen van de genade van God. Als we díe genade, die vrijspraak, kennen, dan zijn we rechtvaardig voor God zegt Paulus in Romeinen 1:17 en dan kunnen we ook genade en vergeving uitdelen aan anderen om ons heen.

Lezen: Habakuk 2:2-8

Zingen: Psalm 33:3

Op Toonhoogte lied 241

donderdag 15 augustus

Wees stil voor Zijn aangezicht, heel de aarde!

Habakuk 2:20

We hebben elkaar als kerken wereldwijd nodig. We kunnen niet zonder elkaar. Wij kunnen van Chinese christenen leren om vast te houden aan het geloof, ook als er tegenwerking is. Anderen kunnen van ons leren dat Gods Woord de bron van ons geloof moet zijn. En van de Ethiopische kerk kunnen wij weer leren dat onze God de Heilige is aan Wie we ons nederig onderwerpen. Want onze HEERE is de Almachtige, niemand is als Hij (vers 20). Als we de God van Israël vergelijken met de goden van Babel, dan zijn we zo klaar: er zit geen leven in die afgoden en ze zeggen en horen niets (verzen 18-19).

Gods antwoord aan Habakuk eindigt met de belijdenis dat God Zijn beloften waar maakt. Ook al zien we het nu nog niet, er komt een dag dat heel de schepping zal erkennen dat 'Jezus Christus de Heere is' (Filippenzen 2:11).

Als we dat op ons in laten werken, dan zijn we stil voor Zijn aangezicht. Dan zeggen we niet meer: 'ja, maar, ik...'. Dan zijn we onder de indruk van Gods heiligheid en grootheid. Hij zál rechtdoen. Hij zál genadig zijn. Jezus komt terug!

Lezen: Habakuk 2:18-20

Zingen: Psalm 89:3 en 4

Op Toonhoogte lied 236

vrijdag 16 augustus

U bent uitgetrokken tot heil van Uw volk...

Habakuk 3:13

Ons gebed is vaak het indienen van een verlanglijstje bij God. We mogen onze verlangens bij Hem neerleggen, maar bidden is méér dan dat. Habakuk neemt ons in zijn gebed mee naar de grote daden van God in de geschiedenis van Israël.

We horen over de majesteit en almacht van God. Hij doet de aarde schudden, de rivieren splijten en de bergen beven. Habakuk vraagt de HEERE ook geduldig te zijn in Zijn optreden: 'Denk in Uw toorn aan ontferming' (vers 2).

Het doel van Gods optreden is het heil van Zijn volk, de redding van Israël (vers 13). God koos Israël om een voorbeeld te zijn, opdat alle volken van de aarde God zouden dienen. Er staat nog iets bij. Gods handelen is ook tot heil van de 'Gezalfde' (vers 13). Dat is in de eerste plaats de koning van Israël, als leider van het volk. Maar het is ook een verwijzing naar de Zoon van David, Jezus Christus, de Messias. Hij kwam naar deze wereld om het verlorene te redden.

Laten we vaker op déze manier bidden: benoemen wat God in het verleden heeft gedaan en Zijn macht en majesteit prijzen. En daarbij houden we het doel voor ogen: de redding van Zijn volk.

Lezen: Habakuk 3:1-13

Zingen: Psalm 47:1

Op Toonhoogte lied 308

zaterdag 17 augustus

Al zal de vijgenboom niet in bloei staan... ik zal dan toch in de HEERE van vreugde opspringen...

Habakuk 3:17-18

Als ik iets heb geleerd in Afrika, dan is het dat blijdschap niet afhankelijk is van hoeveel geld of bezittingen je hebt. Habakuk spreekt zelfs over je verheugen in de God van je heil. Hoe kan dat te midden van ellende?

Het gebed van Habakuk gaat door. Hij denkt aan de tijd dat God de Egyptenaren straffe (verzen 14-15) en hij weet dat Babel de Joden zal wegvoeren (vers 16). Hij eindigt zijn gebed met een prachtige geloofsbelijdenis. Ondanks alles zal ik mij verheugen in de God die ons redt!

Zeggen wij dat Habakuk na? In een vluchtelingenkamp voor Zuid-Soedanezen heb ik gezien dat het kan. Ik mocht preken in een kerkdienst onder een boom in het kamp. Mensen hadden weinig bezittingen en waren afhankelijk van voedselhulp. Velen waren verdrietig over alles wat ze achter hadden moeten laten. En toch zingen we lofliederen en danken we God voor het goede dat Hij nog geeft. Na de dienst is er een eenvoudige maaltijd. Het kleine beetje dat er is, wordt ook nog gedeeld. Hoe is dat mogelijk? Dat kan alleen als je weet dat niets ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heere (Rom. 8:39).

Lezen: Habakuk 3:14-19

Zingen: Psalm 98:2

Op Toonhoogte lied 292

zondag 18 augustus

Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE...

Maleachi 1:1

De eerste zin van een boek is belangrijk. Het zet de toon voor de rest van het boek. We lezen de komende dagen in het boekje van Maleachi, de laatste profeet van het Oude Testament. Hij was een tijdgenoot van Ezra en Nehemia en hij roept zijn volksgenoten op tot geloofsvernieuwing.

'Ik heb u liefgehad', is het eerste wat de HEERE zegt. De reactie van het volk is nogal kritisch: 'Maar hoe weten wij dan dat U ons hebt liefgehad?'. Gods antwoord is: 'Ik heb jullie voorvader Jakob op de eerste plaats gesteld en zijn oudere broer Ezau, de voorvader van Edom, op de tweede plaats'. De Heere God heeft Israël verkozen om een licht voor de volken te zijn.

Maar Israël is nog niet tevreden: 'Hoe kan het dan dat Jeruzalem verwoest is geweest, terwijl Edom voorspoed had?'. Deze profetie is duidelijk: Ook Edom zal gestraft worden voor haar zonden (vers 4).

We gaan terug naar die eerste zin. Als u als baby gedoopt bent, dan is Gods belofte 'de eerste zin van uw leven'. 'Ik heb u liefgehad' is het eerste wat onze hemelse Vader tegen ons zegt. Hoe reageren we op daarop? Toch niet kritisch of met twijfel? We danken onze God vandaag om Zijn liefde voor ons.

Lezen: Maleachi 1:1-5

Zingen: Psalm 103:7

Op Toonhoogte lied 172

maandag 19 augustus

Als ik dan een Vader ben, waar is de eerbied voor Mij?

Maleachi 1:6

Hoe kunnen wij ónze liefde voor God laten zien? Dat is het onderwerp vandaag. Nu zijn de rollen omgedraaid. Gisteren stond Gods liefde voor ons centraal. Nu is de vraag hoe wij daar op reageren.

In dit tweede 'twistgesprek' van de vijf richt Maleachi zich tot de priesters. Waarom staan zij het toe dat mensen met offergaven komen die onder de maat zijn? Terwijl de wet van Mozes om een lam zonder gebreken vraagt, worden er kreupele dieren gebracht! Heeft de Heere God dan niet recht op het beste? De reactie van God is niet mals: 'Ik zou willen dat de tempeldeur gesloten bleef, zodat ik jullie halfhartige offers niet hoef te zien!' (vers 10).

Wat geven wij aan God? Misschien een béétje van onze tijd en aandacht? Een klein deel van ons inkomen? Net genoeg, zodat het aan de buitenkant nog wel wat lijkt? De God die ons liefheeft, verdient méér. Niet dat we daarmee vergeving en genade kunnen kopen, maar alleen om dat Hij het waard is.

Laten we vandaag bedenken hoe we deze woorden van Paulus concreet maken in ons leven: 'Ik roep u er dan toe op (...) om uw lichamen aan God te wijden als een levend offer...' (Rom. 12:1).

Lezen: Maleachi 1:6-10

Zingen: Psalm 138:1

Op Toonhoogte lied 286:1, 4 en 6

dinsdag 20 augustus

...Mijn Naam is ontzagwekkend onder de volken.

Maleachi 1:14

Nog nooit in de kerkgeschiedenis zijn we dichterbij het perspectief van Maleachi gekomen dat Gods Naam groot zal zijn onder alle volken. Honderd jaar geleden was de Kerk met name aanwezig in het Westen. Nu groeit de Kerk vooral in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Elke zondag klinkt de lof van God over het wereldrond, vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat. Wat een geweldige werkelijkheid!

In dit gedeelte wordt er drie keer over God gesproken als 'de HEERE van de legers'. Een titel die de grootheid van God benadrukt. In deze tijd had Israël geen eigen leger, maar God was Degene die hen beschermde. Dan is het contrast met de lauwheid van Gods volk des te pijnlijker als ze dieren offeren die gestolen, kreupel of ziek zijn (vers 13).

Wat is het mooi om via het zendingswerk in contact te komen met christenen wereldwijd en samen Gods Naam te belijden. Tegelijk zijn er nog steeds plekken waar Gods Naam niet bekend is. Dat vraagt om ons gebed. Zending kan niet zonder gebed. Er wordt ook voor ons gebeden. In Afrika zijn gemeenten die wekelijks bidden voor een opleving in Europa. Bid u ook mee dat Gods Naam bekend zal worden over de gehele wereld?

Lezen: Maleachi 1:11-14

Zingen: Psalm 113:2

Op Toonhoogte lied 50

woensdag 21 augustus

U vermoeit de HEERE met uw woorden...

Maleachi 2:17

Ik woon al heel wat jaren in Afrika. Eén ding waar ik nog steeds niet aan gewend ben geraakt, zijn de lange toespraken die men houdt bij allerlei gelegenheden.

Nu is dat niet helemaal waar Maleachi het over heeft in dit derde twistgesprek. In dit gedeelte zien we dat de Israëlieten nogal gemakkelijk doen over het huwelijk. De reden dat God jullie niet zegent, is omdat jullie te lichtvaardig omgaan met echtscheiding, zegt de profeet (verzen 12-13). Het huwelijk is een verbond tussen één man en één vrouw. Als je trouw bent aan die verbintenis, dan zal God trouw zijn aan jullie.

En daarom wordt de Heere moe van die spottende vragen. Zorg eerst maar eens dat leer en leven met elkaar in overeenstemming zijn! Dit gedeelte houdt ook ons een spiegel voor. Is wat we zeggen in overeenstemming met wat we doen? En hoe denken we over het huwelijk? Doen we er alles aan om dit verbond tussen man en vrouw heilig te houden en vandaaruit zegen te verspreiden? Net als in de tijd van Maleachi trekt de samenleving en onze cultuur ons alle kanten op. Ons gebed voor vandaag is: 'Leer mij naar Uw wil te handelen', tot eer van God en tot zegen voor onze naaste.

Lezen: Maleachi 2:13-17

Zingen: Psalm 86:6

Op Toonhoogte lied 1

donderdag 22 augustus

Wie zal bij Zijn verschijning standhouden?

Maleachi 3:2

Kun je verlangen naar de Dag van het oordeel? Daar zullen velen van ons niet zomaar 'ja' op zeggen. Als je echter leeft in een samenleving waar het recht met voeten getreden wordt, dan ga je daar wat anders over denken.

In dit vierde twistgesprek van Maleachi krijgen we zicht op een nieuwe toekomst. De joden vonden dat hun tempel toen weinig had van de heerlijkheid van de vroegere tempel van Salomo. Maleachi voorzegt dat de Heere naar Zijn tempel zal komen en dat er een boodschapper is die dat moment zal voorbereiden. Vanuit het Evangelie weten we dat dit vervuld is in Johannes de Doper als de boodschapper en in de komst van Jezus, Emmanuel, God met ons.

Dan is die Dag van het oordeel nog steeds een ernstige dag waarop een scheiding plaatsvindt tussen goed en kwaad. Het is opvallend dat Maleachi dan vooral sociaal onrecht noemt tegen weduwen, wezen en vreemdelingen (vers 5).

De Bijbel leert ons dat allen die van Christus zijn, niets hebben te vrezen voor het oordeel (Joh. 3:16). Tegelijkertijd weten we dat God recht zal doen en dat deze wereld nog niet zo is als hij moet zijn. We kunnen verlangen naar de volheid van Gods Koninkrijk. Maranatha, kom Heere Jezus!

Lezen: Maleachi 3:1-5

Zingen: Psalm 96:9

Op Toonhoogte lied 207

vrijdag 23 augustus

Keer terug naar Mij, en Ik zal naar u terugkeren, zegt de HEERE van de legermachten.

Bekering was voor de studenten die ik les gaf in Zuid-Soedan een iets heel concreets. Francis vertelde hoe hij vóór zijn bekering mensen bedroog met het maken van valse documenten. Emmanuel was voor zijn bekering vaak dronken. Alleen door de kracht van de Heilige Geest was hij in staat geweest om zijn levensstijl te veranderen.

Maleachi roept Israël op om terug te keren naar de God van het verbond. Zijn boodschap is eenvoudig. De Heere is nog steeds Dezelfde (vers 6). Jullie zijn afgeweken van de voorschriften van het verbond (vers 7). Keer terug naar Mij, de Heere, en dan zal Ik jullie weer aanvaarden als vanouds en Mijn zegen zal weer zichtbaar zijn (verzen 10-12).

In onze gereformeerde traditie heeft het woord 'bekering' voor sommigen een zware lading gekregen. Laten we dicht bij de Bijbel blijven. Als wij ons naar God toekeren, dan ontdekken we dat Hij zich al naar ons gekeerd heeft. Het doel van bekering is dat God de eer krijgt en dat we voor Hem gaan leven.

Francis en Emmanuel besloten om predikant te worden en zo hun leven in dienst van God te stellen. Op welke manier bent u beschikbaar voor het werk in Gods Koninkrijk?

Lezen: Maleachi 3:6-12

Zingen: Psalm 95:4

Op Toonhoogte lied 243

zaterdag 24 augustus

*Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal (...) onder Zijn vleugels
(...) genezing zijn...*

Maleachi 4:2

Vaak zien we dat de verkondiging van het Evangelie in nieuwe gebieden samen opgaat met wonderen en tekenen. Mensen worden genezen en demonen uitgedreven. Dat is een geweldige onderstreping dat het Woord van God waar is. De Heere Jezus zei: '... het Koninkrijk van God is nabijgekomen; bekeert u en geloof het Evangelie' (Markus 1:15).

Het Koninkrijk van God is dáár waar Gods wil wordt gedaan. We weten dat dit nog maar ten dele is. We verlangen naar die tijd wanneer er geen zonde, pijn, ziekte en tranen meer zullen zijn. Het zal ook een tijd zijn dat er geen verwijdering meer is tussen ouders en kinderen (vers 6). Voor de goddelozen zal het een dag van onheil zijn, maar voor de gelovigen een dag om naar uit te zien.

Op die dag zal de Zon der gerechtigheid opgaan, zegt de profeet (vers 2). Dit is een vooruitwijzing naar Christus, die het licht van de wereld is. Als we bij Hem schuilen, dan zijn we geborgen. Dan is er ook genezing van zonde en pijn. Laten we vandaag dit woord van Jezus voor ogen houden: 'In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen' (Joh. 16:33).

Lezen: Maleachi 4:1-6

Zingen: Psalm 89:7

Op Toonhoogte lied 395